

UNIVERSITETET I OSLO

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Eksamens i; GEF 4310 Skyfysikk

Eksamensdag: 21.mars 2006

Tid for eksamen: 09:00-12:00

Oppgavesettet er på 4 sider

Vedlegg: Ingen

Tillatte hjelpeemidler: Ingen

*Kontroller at oppgavesettet er komplett
før du begynner å besvare spørsmålene.*

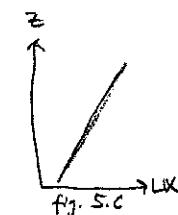
Hver av de første 8 oppgavene har 5 svarmuligheter. Kryss av på det svaret du mener er riktig. Det er kun et riktig svar pr. oppgave. Den 9. oppgaven er en regneoppgave. Den teller dobbelt så mye som de andre oppgavene.

s. 50

Ignorert i elementær luftpakketeori:

- 1) Vekten av det kondenserte vannet
→ dumper oppdriften
- 2) Kompenserende vertikalbevegelser
→ omgivelsene varmes opp, så
dumper oppdriften
- 3) Blanding med omgivelsene
→ vannet tapper så mister oppdrift
- 4) Luftmotstand
→ dumper oppdriften

bare i luftpakketeori

Oppgave 1

Elementær luftpakketeori:

Heller for store!

- nei a) Gir for små vertikalhastigheter.
nei b) Gir eksakt riktige resultater.
NEI c) Tar hensyn til innblanding av luft utenfor skyen ('entrainment').
X d) Tar ikke hensyn til adiabatisk oppvarming av lufta i omgivelsene.
nei e) Må korrigeres for vekten av det kondenserte vannet i omgivelsene.

Oppgave 2

Observasjoner av konvektive skyer viser typisk at:

LWC

startet s. 65

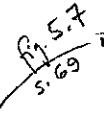

fig. 5.7 p. 69

- X a) Dråpestørrelse og vanninnhold øker med høyden.
nei b) Dråpeantall og vanninnhold øker med høyden. Status: $\frac{dN}{dz} \sim 0$ mens $\frac{dF}{dz} > 0$
nei c) Det adiabatiske vanninnholdet øker med høyden, mens det faktiske vanninnholdet endres lite med høyden. Nei! Men det faktiske vanninh. er alltid $\leq$ det adiabatiske, og differansen mellom de to er størst nær skytoppen pga. entrainment
nei d) Turbulensen avtar med høyden. Se øver, fig. 5.5
nei e) Vertikalhastigheten er positiv i hele skyen. fig. 5.4

fig. 5.6

(6.20)
p. 95

$$N_c = C \cdot S^k$$

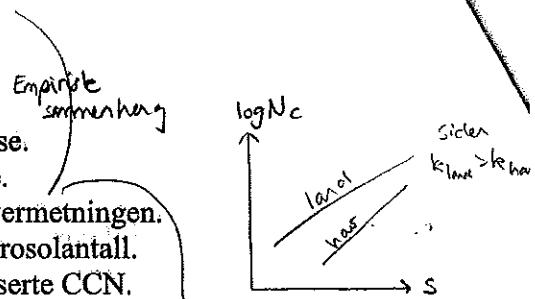
C, k : parameter
avh. av lufttypen

S : overmetn.

Oppgave 3

Antall partikler per enhet volum
Et **aktivitetsspektrum**: som funksjon av overmetning.
skydråper, som funksjon av overmetning.

- nei a) Uttrykker sammenhengen mellom ionaktivitet og dråpestørrelse.
nei b) Uttrykker sammenhengen mellom ionaktivitet og bølgelengde.
X c) Uttrykker sammenhengen mellom antall aktiviserte CCN og overmetningen.
nei d) Uttrykker sammenhengen mellom antall aktiviserte CCN og aerosolantall.
nei e) Uttrykker sammenhengen mellom ionaktivitet og antall aktiviserte CCN.

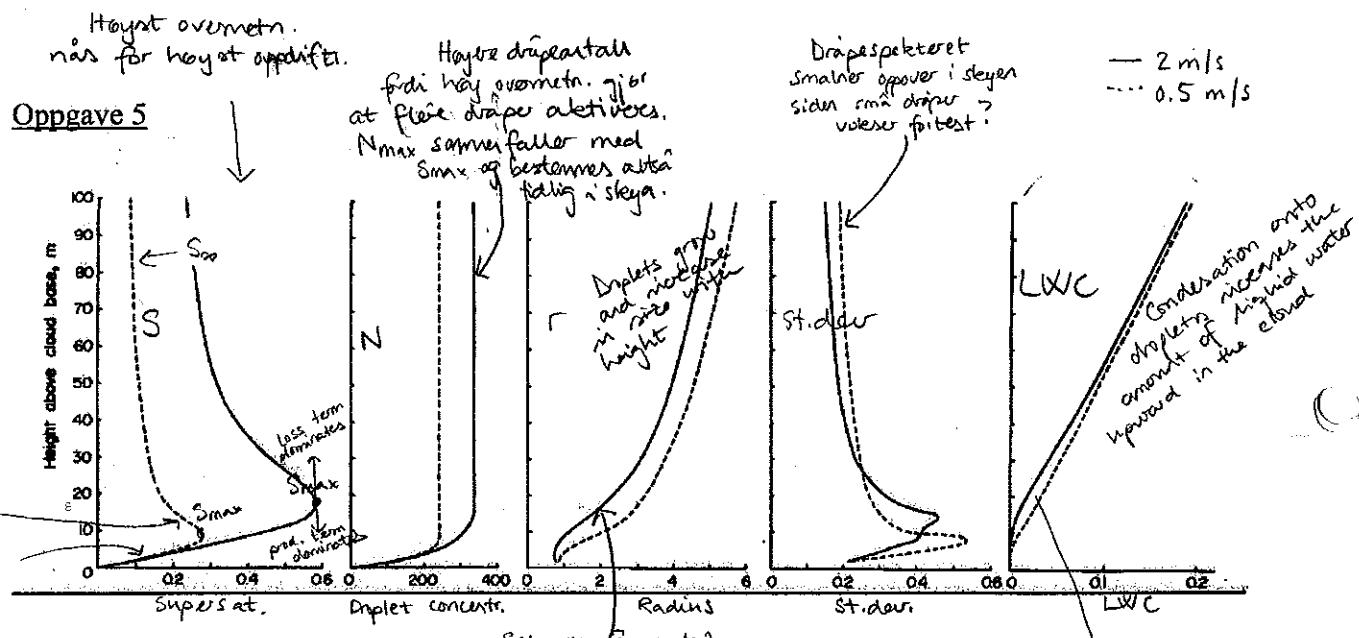
Finner også en variant av N hvor vert. hastighet varierer...

Oppgave 4

0.1 - 1 μm

Akkumulasjonsmode-partikler er de viktigste partiklene for CCN. Dette er fordi:

- nei a) Større partikler enn dette trenger større overmetning, mens mindre partikler raskt koagulerer til større partikler. — $b \sim 0.1 \mu m$ Flest av de minste partiklene.
nei b) De er flere enn nukleasjonsmode-partiklene.
nei c) De er mest hygroskopiske av alle partikkeltypene. — Nei, akk-mode-partikler er def. øverst større ikke egentlig.
X d) Større partikler er det få av, mens mindre partikler trenger store overmetninger.
nei e) Det fins få av både mindre og større partikler. — Finnes aller flest av litene-partiklene

Figuren uttrykker:

Se sv om flere dråper så er de mindre, deler de nå har stor konkurrans om vanntropene. = snarve speleum

Inkluderer vi kinetiske effekter får vi et bredere dråpepektrum

- nei a) Betydningen av kinetiske effekter for skydråpedannelse.
nei b) Betydningen av stokastiske effekter for skydråpedannelse.
X c) Betydningen av vertikalhastigheten for skydråpedannelse.
nei d) Betydningen av kollisjonskonseptivet for skydråpedannelse.
nei e) Betydningen av vertikalhastigheten i Bowen-modellen. — nei, se s. 183 for detalje

Oppgave 6

No. of activated droplets: $N_c = C \cdot S^k$

$$\text{or (Twomey): } N = 0.88 C^{\frac{2}{k+2}} (7 \times 10^{-2} \cdot u^{\frac{3}{2}})^{\frac{k}{k+2}}$$

2

, u = vert. speed

Like mange men mindre
dråper.
Lynvaskt innblanding så alle
dråpene i skyen fordampet
like mye..

Oppgave 6

Homogen blandning:

- nei a) Er viktigere enn inhomogen blandning.
- nei b) Er viktig ved dråpevekst.
- X c) Kan ikke forklare hvordan dråper kan vokse fra $10 \mu\text{m}$ til $20 \mu\text{m}$, ..men det kan inhomogen blandning..
- nei d) Gjør at dråpespekteret blir bredere. Nei, fordi ~~verdien~~ mot forsløret
alle dråpene fordampes like mye
- nei e) Er viktig for dråpedannelse.

Oppgave 7

Ligningen: $\frac{ds}{dt} = \omega - \eta s$

$$\text{allo } \omega = 100 Q_1 A_F, \eta = \frac{4\pi P_e \nu_0 r Q_2}{F_k + F_d}$$

$\omega = 100 Q_1 A_F$
Assume droplets large enough that sedimentation and evaporation terms
can be ignored. All droplets equal size

- nei a) Er en god tilnærming de første 1000 m over skybasen. her er aktivering og viktig
- nei b) Gjelder kun for maritime skyer.
- nei c) Gjelder kun for kontinentale skyer.
- nei d) Gjelder kun ved svake vertikalhastigheter.
- X e) Er nært beslektet med ligningen $\frac{ds}{dt} = P - C$

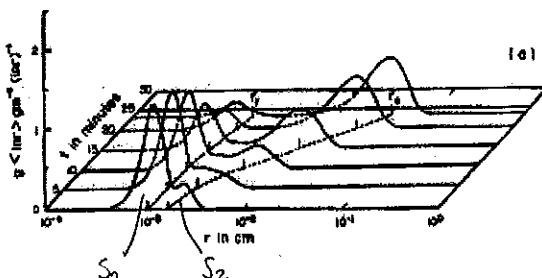
$$(7.22) \quad \frac{ds}{dt} = Q_1 \frac{dz}{dt} - Q_2 \frac{dx}{dt}$$

$\leftarrow P-1 \quad \leftarrow C-1$

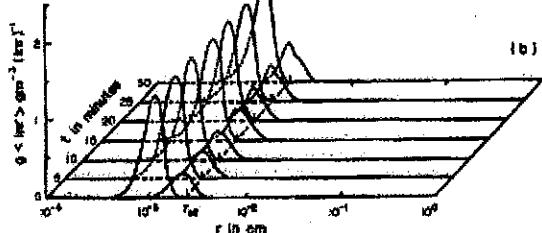
Oppgave 8

alle + alle

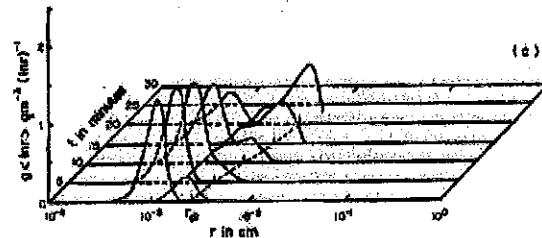
Auto-konversjon

$S_1 + S_2$

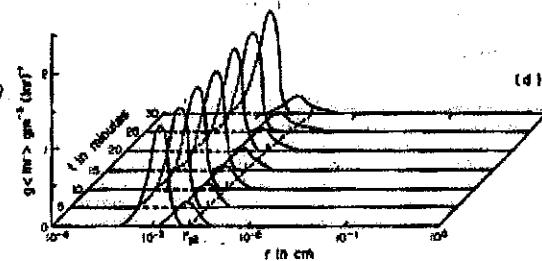
Akkresjon

$S_1 + S_2$

Savr-oppsoning

$S_2 + S_2$

Figuren er hentet fra beregninger med "den stokastiske koalesens-modellen". Den viser at:

- a) Stokastiske effekter er nødvendige for å forklare dannelsen av nedbør i naturen.
- b) Det er nødvendig å starte med en bimodal fordeling for å få dannet en bimodal fordeling.
- c) Bowen-modellen er utilstrekkelig for å forklare det observerte.
- d) Auto-konversjon, akkresjon og oppsamling er alle viktige prosesser for å få dannet store dråper.
- e) En kvasi-stokastisk modell forklarer det observerte godt nok. Njø, men antar at man startet med en stor oppsonlerdråpe og antar at den har en masse som øker med tiden og konstant størrelse.

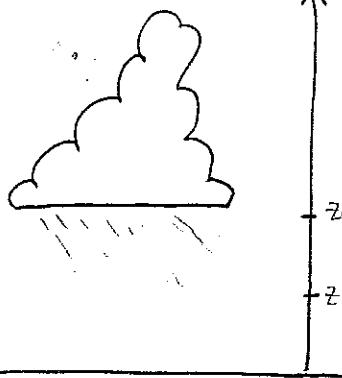
forsikrerd det mer det viser
ikke det figurer viser

Faktiske ikke
se fig. 8.10 s. 12

Oppgave 9

Avstanden som en dråpe faller før den fordamper går som 4. potens av dråperadien. Utled denne sammenhengen.

Use that $r(t) = \sqrt{r_0^2 + 2\zeta t}$

and $\dot{r}(t) = -\frac{dz}{dt} = k_1 r(t)^2$ (Stoke's law for r)

$$\text{Then, } k_1 r(t)^2 dt = - dz$$

$$\int_0^{t_e} k_1 r(t)^2 dt = - \int_{z_0}^{z_e} dz = \int_{z_e}^{z_0} dz = (z_0 - z_e) = \Delta z$$

$$\Delta z = k_1 \int_0^{t_e} (r_0^2 + 2\zeta t) dt = k_1 \left[\int_0^{t_e} r_0^2 dt + \int_0^{t_e} 2\zeta t dt \right]$$

$$\Delta z = k_1 \left(r_0^2 t_e + 2\zeta \left(\frac{1}{2} t_e^2 \right) \right) = k_1 \left(r_0^2 t_e + \frac{\zeta}{2} t_e^2 \right)$$

.. but what is t_e ? Know that $r(t_e) = 0$

$$\therefore \sqrt{r_0^2 + 2\zeta t_e} = 0$$

$$r_0^2 + 2\zeta t_e = 0$$

$$t_e = -\frac{r_0^2}{2\zeta}$$

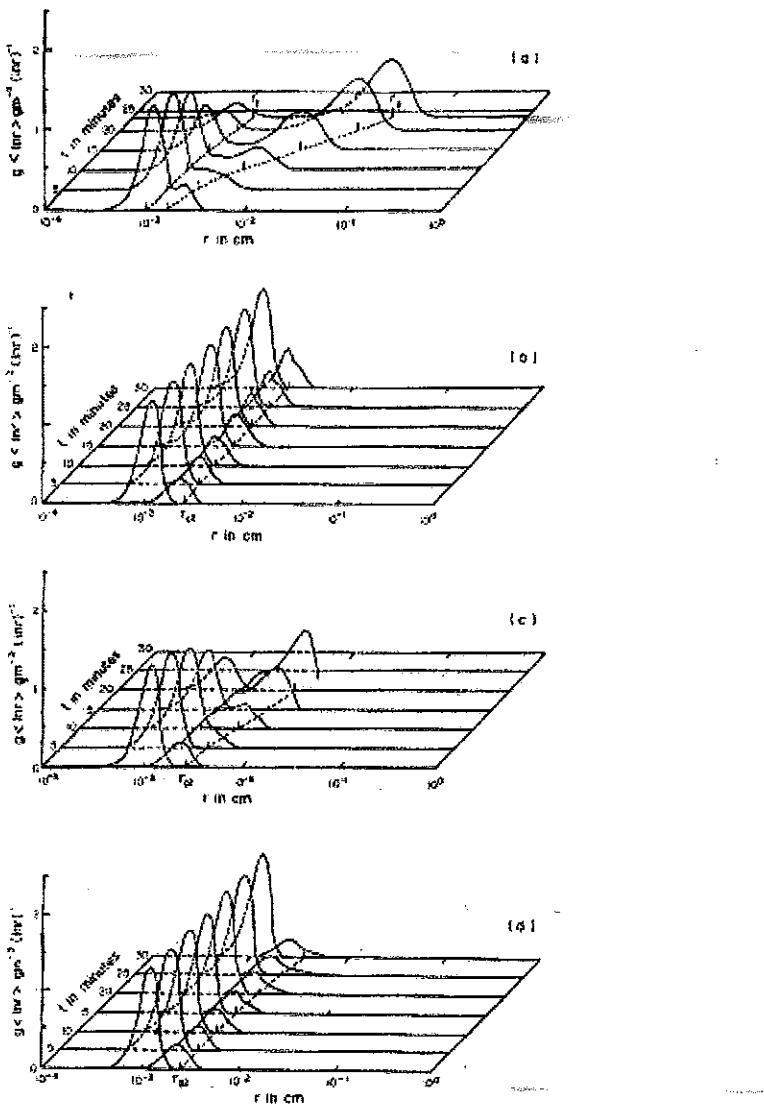
Set in for t_e :

$$\Delta z = k_1 \left(r_0^2 \left(-\frac{r_0^2}{2\zeta} \right) + \frac{\zeta}{2} \left(-\frac{r_0^2}{2\zeta} \right)^2 \right) = k_1 \left(-\frac{r_0^4}{2\zeta} + \frac{r_0^4}{4\zeta} \right)$$

$$\underline{\underline{\Delta z = -\frac{k_1}{4\zeta} r_0^4}}$$

Oppgave 8

Figuren er hentet fra beregninger med "den stokastiske koalesens-modellen". Den viser at:

- a) Stokastiske effekter er nødvendige for å forklare dannelsen av nedbør i naturen.
- b) Det er nødvendig å starte med en bimodal fordeling for å få dannet en bimodal fordeling.
- c) Bowen-modellen er utilstrekkelig for å forklare det observerte.
- d) Auto-konversjon, akkresjon og oppsamling er alle viktige prosesser for å få dannet store dråper.
- e) En kvasi-stokastisk modell forklarer det observerte godt nok.

Oppgave 9

Avstanden som en dråpe faller før den fordamper går som 4. potens av dråperadien. Utled denne sammenhengen.

